SERIA II.—ANUL IV, No. 763 **Editia a treia** VINERĬ, 15 MAIŬ 1898

NUMĂRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE

Incep la 1 şi 15 ale fie-cărui luni

Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 50 leĭ
Şase luni . . . 15 » » » 25 »
Treĭ luni . . . 8 » » » 13 »
Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACŢIA

No. 3. — STRADA CLEMENŢEĬ — No. 3

EPOCA

TELEFON

NUMĂRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE

Anunciurĭ la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia
» » » III . . . . . 2.— leĭ »
» » » II . . . . . 3.— » »
Inserţiile şi reclamele 3 leĭ rîndul

UN NUMĂR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAŢIA

No. 3. — STRADA CLEMENŢEĬ — No. 3

CHESTIA ROMINA IN DELEGAŢIA AUSTRIACA

Legitimarea pronunciamentelor

D. Sturdza, răspunzînd, alaltăerĭ, la interpelarea d-luĭ Panu în Senat, s'a acoperit de o nouă pătură de ridicul—ca de obiceiŭ. Dacă ar fi numaĭ atîta, nu am releva cazul. O pătură maĭ mult saŭ maĭ puţin de ridicul, o dovadă maĭ mult saŭ maĭ puţin de incapacitate şi de felonie, pentru acest individ, nu e mare lucru.

Sturdza a comis în Senat ceva foarte grav.

Neputînd să se apere faţă cu dovezile cariĭ s'aŭ aruncat în faţă şi din cari rezultă participarea luĭ şi a acoliţilor la pronunciamentul a o parte din ofiţeriĭ de cavalerie la 1894, *Sturdza a avut curagiul a le lua apărarea şi a legitima asemenea mişcărĭ revoluţionare.* Da, primul-ministru liberal a susţinut că *disciplina* în armată este o chestie de apreciere, a celor inferiorĭ, şi de cîte orĭ eĭ se pot crede nedreptăţiţĭ, de atîtea orĭ eĭ pot face mişcărĭ ca acelea de la 1894.

D. Sturdza a declarat maĭ mult. De cîte orĭ se văd în o armată mişcărĭ de asemenea natură, *să se ştie*, că vina nu este a celor răsvrătiţĭ, *ci a şefilor, a superiorilor.*

Somat de d. Panu ca să se explice din noŭ asupra acestor declaraţiĭ grave şi periculoase, d. Sturdza, foarte încurcat, a căutat să le atenueze întru cît-va.

Totuşi, chiar la replică, dînsul a menţinut declaraţia că gradele inferioare aŭ dreptul de a face acte de nedisciplină *de cîte orĭ sunt*, iar noiĭ adăugim de cîte orĭ cred că sunt, nedreptăţite.

Interpelarea d-luĭ Panu, a avut prin urmare rezultatul dorit, acela de a sili pe Sturdza să justifice chiar astă-zĭ, cînd e la guvern, fapta sa din 1894.

Lucrul decĭ se schimbă. Din ceea ce această chestie era o chestie de trecut, ea devine de actualitate.

Nu maĭ suntem în faţa unuĭ rătăcit, care, orbit de setea de a ajunge la putere, a comis crima de a îndemna în 1894 pe ofiţeriĭ de cavalerie la o concertare anarhică.

Suntem în faţa unuĭ prim-ministru care, de la înălţimea loculuĭ în care se află, declară ţăreĭ că de cîte orĭ se produce o dezordine în armată, inferioriĭ trebuesc scuzaţi, ba chiar încurajaţi, iar pe culpabiliĭ trebue să'ĭ căutăm nu în rîndurile resculaţilor, ci în acele ale şefilor armateĭ!

Această teorie este de o aşa de mare gravitate, încît atragem atenţia M. S. Regeluĭ, comandantul suprem al armateĭ, asupra eĭ, şi ne permitem a-L întreba respectuos dacă şi M. Sa împărtăşeşte acest fel de a vedea, iar, în cazul contrar, dacă un prim-ministru, care are astfel de teoriĭ, poate să maĭ stea în fruntea guvernuluĭ.

După declaraţia luĭ Sturdza, de cîte orĭ, cum foarte bine a observat d. L. Catargiu, un număr de ofiţerĭ vor rămînea nemulţumiţĭ la epoca înaintărilor, de atîtea orĭ eĭ sunt în drept să se răscoale în contra ordineĭ stabilite de lucrurĭ şi să ia căile periculoase ale nedisciplineĭ.

In Senat, unde sunt atîţia militarĭ, niciunul nu a îndrăznit a aproba declaraţiile revoluţionare ale luĭ Sturdza. D. general Anghelescu l'a desaprobat indirect, declarînd actul ofiţerilor de cavalerie de la 1894 ca un act reprobabil. Iar colonelul Obedeanu a fost şi maĭ categoric. Acest militar s'a rostit că el nu poate înţelege acest fel de teorie şi că adevărata disciplină este acea după care, un ofiţer care se crede nedreptăţit, nu are altă cale de cît aceea a reclamaţieĭ, pe cale erarhică, iar dacă nu primeşte satisfacţie, trebue să se supună, alminterea acela nu e militar, ci başibuzuc.

Teoriile anarhice ale luĭ Sturdza nu pot fi lăsate sub tăcere. Trebue să începem o campanie, pentru a lovi răul pe cît este încă la început.

De sigur că s'aŭ văzut în Romînia guverne cariĭ să'şĭ permită multe, foarte multe.

D'acĭ s'a tras concluzia că oricе e permis în ţara românească.

Aci stă greşala.

Ţara dovedeşte în fie-care zi — şi într'un timp apropiat va dovedi în mod şi maĭ pipăit — că dacă a îndurat «abuzurile, asasinatele şi procesele scandaloase» din timpul luĭ Ion Brătianu, ea nu îndură batjocorirea sentimentuluĭ naţional.

S'a căutat a se susţine că oarecariĭ raţiuni de Stat cer ca niştе adevăraţi tîlharĭ politicĭ ca Dim. Sturdza şi Gogu Cantacuzino, cariĭ împingeaŭ ţara spre un conflict războinic cu Austro-Ungaria, să vie la putere spre a primi pe Impăratul Austrieĭ, spre a face scuze şi spre a înăbuşi agitaţia naţională, căcĭ banditismul lor din cestiunea naţională le dă lor puterea morală de a distruge o mişcare pornită de eĭ.

Eĭ bine, cu această morală ţara nu se împacă.

De douĭ anĭ şi jumătate, ţara protestează în contra acesteĭ batjocoriri a demnităţiĭ sale.

Ea protestează la alegeri, dînd partiduluĭ conservator un total de voturĭ maĭ mare decît guvernuluĭ, în toate consultaţiunile corpuluĭ electoral.

Ea alungă o primă dată pe trădătoriĭ de la putere.

Cu bărbăţie, cu demnitate, cu mîndrie patriotică, ţara 'şĭ-a făcut datoria.

Nimenĭ n'o maĭ poate învinovăţi.

Guvernul trădătorilor e o stăpînire de fapt, de ale căreĭ acte nepatriotice ţara nu e răspunzătoare.

Imprejurărĭ, cum sunt alegerile parţiale, aŭ permis ţăriĭ numaĭ să protesteze.

Imprejurărĭ foarte apropiate vor da ţăriĭ putinţa să gonească pe batjocoritoriĭ neamuluĭ nostru.

CU CINE AVEM A-FACE

Pînă acum cît-va timp, redactor responsabil al Voinţeĭ Naţionale *era un domn Zaharia.*

Acest colaborator al d luĭ Gogu Cantacuzino s'a dovedit a fi, în calitate de şef al poliţieĭ comunale, cel maĭ mare pungaş ce s'a pomenit vre-o dată.

In locul luĭ Zaharia e acum un domn Ianovicĭ.

Acest domn s'a dovedit a fi răspunzător de publicarea plastografiilor în cestiunea Mitropolituluĭ. Ameninţat cu proces de calomnie, redactorul-şef al Voinţeĭ *a fost nevoit, pentru a scăpa, să iscălească un act, ce i s'a dictat de reprezentanţiĭ Mitropolituluĭ, din care resultă că e un calomniator.*

Acum acelaşi domn Ianovicĭ e tratat de pungaş de d. Caton Lecca, prefectul poliţieĭ Capitaleĭ, care îĭ făgăduieşte «patru zecĭ de palme» pe cariĭ Ianovicĭ le încasează fără a protesta.

Iată cu cine avem a-face.

Iată indiviziĭ cariĭ ne insultă.

Cestiunea romînă

în delegaţia austriacă

Păcătoşia „Agenţieĭ Romîne". — Discursul d-luĭ baron Vasilco. — Aprecierea „Gazeteĭ".

Păcătoşia „Agenţieĭ Romîne"

In şedinţa de Luni a delegaţiunilor austro-ungare s'a produs o discuţie de o mare importanţă pentru Romînia, discuţie despre care păcătoasa Agenţie Română *n'a găsit de cuviinţă să ne semnaleze nicĭ un cuvînt. In acea zi s'a pus la ordinea zileĭ, de către d. baron Vasilco, membru al partiduluĭ naţional bucovinean şi delegatul Bucovineĭ în delegaţiunile imperiuluĭ, cestiunea şcolilor romîne din Braşov, cestiunea manifestaţiilor naţionale din Romînia în ziua de 3 (15) Maiŭ, şi politica de opresiune a guvernuluĭ unguresc faţă de cele treĭ milioane de romînĭ de peste munţi.*

Cu un cuvînt, s'aŭ pus în discuţie raporturile dintre Romînia şi Austro-Ungaria şi cestiunea naţională.

Despre acest eveniment, care pentru prima oară se produce în delegaţiunile austro-ungare, cariĭ sunt un fel de parlament comun al monarchieĭ vecine, maĭ pre sus de parlamentele din Viena şi Budapesta, «*Agenţia Română*» *nu ne-a transmis nicĭ o vorbă.*

Discursul d-luĭ baron Vasilco

In şedinţa de Luni după amiazĭ a delegaţiuneĭ austriace, care e întrunită acum la Budapesta, fiind la ordinea zileĭ budgetul ministeruluĭ afacerilor străine, d. baron George Vasilco, delegatul Marelui Ducat al Bucovineĭ, a ţinut următorul discurs pe care'l reproducem după «Egyetértés»:

«Mă unesc din toată inima la votul de încredere, pe care l'a obţinut ministrul de externe, contele Goluchowsky, dela delegaţia austriacă; mă unesc cu atît maĭ virtos, că onoratul ministru ne-a dat asigurărĭ formale că relaţiunile monarchieĭ noastre sunt bune cu toate puterile. Dar totuşi nu mă pot opri a nu releva aicĭ, că aceste relaţiuni adeseorĭ sunt tulburate de guvernul ungar, prin procedeurile sale regretabile faţă de romînĭ.

«In adevăr, în ziua în care contele Goluchowsky ne-a asigurat de bunele relaţiuni pe cariĭ le întreţine monarchia cu toate statele vecine, guvernul unguresc a trimis un escadron de husarĭ şi două batalioane de infanterie la Blaj ca să împiedice adunarea naţională a romînilor. Drept răspuns la această măsură nedreaptă, s'aŭ început, în toată Romînia, manifestaţiile antimaghiare, cu toată opoziţia guvernuluĭ romîn. Organele guvernuluĭ unguresc prelind că aceste manifestaţiĭ în mare parte aŭ fost organizate de agitatoriĭ de profesie în contra guvernuluĭ romîn, din cauza pericoluluĭ în care se află şcolile romîneştĭ din Braşov. Chiar dacă aş admite aceasta, nu maĭ puţin adevărat e că politica internă a guvernuluĭ unguresc nu cadrează de loc cu politica generală a ministruluĭ afacerilor străine!

«In Romînia partidele se succedează des la putere; şi contele Goluchowsky, care cunoaşte perfect de bine raporturile interne din acest Stat, va fi ştiind că manifestanţiĭ de azĭ, vor putea să ajungă mîine la putere acolo, şi atunci Romînia ne va putea crea dificultăţĭ mariĭ.

«Rog pe d. conte Goluchowsky să binevoiască a stărui ca politica sa pacinică să găsească un ecoŭ în Ungaria, adică politica internă a guvernuluĭ ungar să fie pusă în concordanţă cu politica externă a d-sale. Să stăruiească ca guvernul unguresc să resolve chestiunea transilvană, căcĭ cîtă vreme romînii sunt nemulţumiţĭ, aceste nemulţumirĭ compromit prestigiul de mare putere a monarchieĭ noastre, care are interese mariĭ ca să întreţie cele maĭ bune raporturĭ cu Romînia».

Aprecierea „Gazeteĭ"

Deşi i s'a comunicat numaĭ în resumat telegrafic, totuşi «Gazeta Transilvanieĭ», a făcut următoarele aprecierĭ asupra acestuĭ discurs senzaţional:

«Este pentru prima oară, că de la acest loc se adresează ministruluĭ de externe cuvinte atît de simpatice şi bine voitoare causeĭ Romînilor din Transilvania, Banat şi Ţara ungurească.

«Distinsul reprezentant al fraţilor noştri bucovineni nu numaĭ că a părtinit călduros cauza noastră, dar a prezentat situaţiunea astfel, ca ministrul de externe să fie constrîns a-ĭ răspunde la importanta întrebare: este saŭ nu politica de naţionalitate a guvernuluĭ unguresc în contrasicere cu politica ministruluĭ de externe?

«Contele Goluchowski va trebui să se pronunţe asupra întrebăreĭ, şi suntem curioşi a vedea cum va şti dînsul să răspundă la afirmarea pozitivă a d-luĭ Vasilco, că politica maghiară nu se uneşte cu politica monarchieĭ şi că guvernul unguresc, prin intoleranţa sa, ameninţă bunele raporturĭ a'e monarchieĭ cu Romînia.

FARSA ORDINARA

Tertipurile la cariĭ recurge regimul, spre a ademeni pe alegătoriĭ din Tutova pentru balotajul de Simbăta viitoare, sunt de un ridicul neîntrecut.

Oamenii aceştia, cariĭ fac greşeli şi prostiĭ cu duiumul, ba chiar crime de Stat şi de les-naţionalitate, îşĭ închipuiesc că vor putea, cu niştе mizerabile cîrpeli şi cu farse stupide, să schimbe curentul formidabil de opiniune ce s'a manifestat contra guvernuluĭ, la primul scrutin de Simbăta trecută.

Lunĭ, la Cameră, stîlpul guvernamental C. Stoicescu îşĭ aduce aminte, ni-tam ni-sam, de un proiect pentru adăogarea uneĭ cincimĭ la pensiunea ofiţerilor în retragere cariĭ aŭ luptat în războiul independenţeĭ.

Chestiunea e veche şi guvernuluĭ niciprin cap nu-ĭ trece s'o rezolve, maĭ ales în lipsa de banĭ în care se găseşte.

Dar ce-ĭ cu asta? De ce nu s'ar unge ochiĭ ofiţerilor în retragere, în special celor cariĭ sunt alegătoriĭ în col. I de Tutova?

Iată izvorul solicitudineĭ neaşteptate a d-luĭ Stoicescu, care a cerut să se intervertească ordinea zileĭ. Natural, guvernul s'a opus, în numele intereselor superioare, şi treaba a rămas baltă, căci nimănuĭ nu-ĭ trecea prin cap să rezolve chestiunea aceasta şi era vorba numaĭ să se joace o farsă.

Eriĭ, Marţi, la Senat, a fost comedie întreagă. Ii apucase pe d niĭ din majoritate şi din guvern o dragoste fără frîŭ pentru Birlad.

Un senator cere să se voteze pensiune văduveĭ d-ruluĭ Codrescu de la Birlad.

D. D. Sturdza, însuşi d-sa, consimte.

Un alt senator cere să se voteze repede creditul de 1.000.000 leĭ cerut de oraşul Birlad.

Se ia act.

După cum se vede, o întrecere de dragoste pentru Birlad.

De cît, dragostea aceasta e prea tardivă şi interesul balotajuluĭ de Simbătă e prea apropiat, pentru ca tertipurile guvernuluĭ să maĭ poată înşela pe cine-va.

Guvernul va fi silit să recurgă la obicinuitele ingerinţi, şi totuşi va mînca o bătaie straşnică, care-ĭ va arăta că Birlădenii nu sunt niciĭ naiviĭ, niciĭ fricoşi, cum îĭ cred Sturdza-Stoicescu-Paladi.

ÎNTREBARĬ

Ce măsurĭ a luat d. ministru de războiŭ în contra d-luĭ ofiţer Ursu, care, în dispreţul legiĭ şi în batjocura unor sentinţe judecătoreştĭ recente, s'a făcut vinovat de o provocare la duel, mărturisită şi lăudată de *Voinţa Naţională*?

Ce se face cu urmărirea d-luĭ senator Bucşenescu, care a comis delictul de duel?

Ce se face cu proiectul de lege în contra dueluluĭ, depus la Senat?

Ce se face cu proiectul de lege în contra dueluluĭ, depus la Cameră?

DIN STREINATATE

Alegerile din Francia

Cu alegerile de balotaj de Duminica trecută s'aŭ complectat operaţiunile electorale din Francia.

Balotajele aŭ adus multe surprinderĭ. La Paris, radicaliĭ şi socialiştiĭ aŭ suferit marĭ perderĭ, şi aŭ cîştigat naţionaliştiĭ (numire nouă a boulangiştilor). Ca voturĭ, monarchiştiĭ aŭ făcut progrese.

Cu deosebire dureroasă, pentru radicaliĭ, e căderea d-luĭ Goblet, fost prim-ministru, pentru care în ultimul moment aŭ lucrat energic chiar d-niĭ Bourgeois şi Brisson.

Mult maĭ mare e lista perderilor guvernuluĭ şi ale partidelor guvernamentale. Cu ajutorul raliaţilor şi al monarchiştilor, guvernul are o majoritate, dar rămîne în dependenţa partidelor Dreptеĭ.

Noua Cameră se compune din 226 republicanĭ moderaţi, 34 raliaţi, 40 monarchişti, adică 300 ministeriali; şi din 91 radicaliĭ, 56 radicali-socialiştiĭ şi 50 socialiştiĭ, adică 197 opozanţi. Maĭ sunt apoi 8 naţionaliştiĭ, 10 antisemiţi şi cîţi-va fără etichetă.

Retragerea d-luĭ Méline.

Rezultatul alegerilor a dat naştere zvonuluĭ că d. Méline se va retrage în curînd.

Infrîngerea morală suferită prin nealegerea ministruluĭ Lebon, dependenţa în care guvernul rămîne faţă de partidele dreptеĭ, descurajarea d luĭ Méline pricinuită de evenimentele din urmă, întăresc zvonurile de criză.

Senatorul Ranc anunţă acest eveniment, în *Radical*, ca foarte apropiat.

Foreign

TRIBUNA LITERARA

Legenda Urseĭ marĭ

Cu alt prilej *) ziceam că popoarele antice, contemplative şi foarte expansive, doritoare de a da soluţiuni imediate fenomenelor ce se prezintaŭ vederiĭ lor, se amuzaŭ să creeze mituriĭ, cariĭ juraŭ cu cele maĭ simple elemente ştiinţifice; dar cariĭ eraŭ foarte ingenioase, prin istoriile ce inventaŭ. Pentru cei vechiĭ, acest obiceiŭ era o nevoie psihologică foarte uşoară de înţeles.

Se ştie iarăşi că fenomenele cereştiĭ aŭ fost cele d'întîiĭ cariĭ aŭ izbit imaginaţia popoarelor primitive. Aşa, soarele, luna şi stelele: aşa fulgerul şi tunetu'; aşa eclipsele etc. etc.

Stelele, în special, atrăseseră de mult atenţia popoarelor, încă de pe timpul cînd eraŭ nomazĭ. Diversele constelaţiuni eraŭ pentru aceştĭ păstorĭ o distracţie în timpul nopţiĭ. Se înţelege de la sine că, cu mania lor — dacă nu o dorinţă ascunsă, saŭ maĭ bine zis o trebuinţă sufletească — cu mania lor, zic, de a da soluţiuni imediate, păstoriĭ chiar aŭ fost conduşi a crea diverse legende şi a da numiriĭ diferitelor constelaţiuni ce li se înfăţişaŭ în timpul nopţiĭ.

Prima constelaţiune ce le-a atras atenţia, a fost de sigur *Ursa Mare*, ca una ce se prezintă pe cer maĭ clară şi maĭ deslușită de cît toate cele-alte.

E nevoie a se şti cum această constelaţiune a ajuns la denumirea de *Ursa Mare* saŭ *Carul*.

In vechea sanscrită, stelele sunt desemnate cu vorba *riksha*. Tot cu acest cuvînt se denumia şi Ursul. Aceasta însemnează că vechiĭ Indieni ar fi dat celĭ d'întîiĭ numirea de *Ursa Mare* constelaţiuniĭ despre care este vorba. Nu reese totuşi de nicăeri această corelaţiune şi pînă în timpul de faţă, nimenĭ n'a demonstrat-o în mod serios. Nu se ştie iarăşi dacă Indienii să fi confundat, saŭ maĭ bine să fi stabilit vre-o relaţie oare-care între urs şi stea, deşi unii autorĭ caută să stabilească acest fapt, în lipsă de altă explicare maĭ la îndemînă.

Max Müller zice că cuvîntul *riksha* trebue să fie raportat la rădăcina *ark rik*, al cărui sens este luminos, şi cînd în cărţile sanscrite se întîlneşte expresiunea de cele şapte *riksha*, trebue să se traducă prin cele şapte *luminoase*.

Dar acum se prezintă o încurcătură: Acelaşi autor susţine că cuvîntul grecesc arktos (arctic, boreal) este derivat din cele două rădăcinĭ sanscrite: *ark* şi *rik*, şi în acelaşi timp ştim că acelaşi cuvînt, arktos însemna, la greci, urs. Este decĭ probabil că în limba sanscrită, cel puţin în primele timpurĭ, cuvîntul de maĭ sus să fi servit a denumi şi stelele (saŭ unele stele cele maĭ luminoase), şi animalul despre care este vorba.

Să trecem maĭ departe.

Constelaţiunea Urseĭ marĭ se numia la grecii străvechĭ în două moduri: *arktos* şi *amaxa* întocmaĭ ca şi la noi; *arktos* însemna, cum am spus, *Ursa mare* şi *amaxa* înseamnă *car*.

La noi încă se perpetuează această denumire dublă şi cu drept cuvînt ne-am putut întreba în şcoală, de unde şi pînă unde aceste două numiriĭ cariĭ n'aŭ nimic de comun între ele? Ce are a-face Ursa mare saŭ mică cu o căruţă saŭ car?

La noi, astă-zĭ numaĭ savanţiĭ şi ceĭ pricepuţi o numesc *Ursa mare*; poporul îĭ zice curat *Carul mare*. Tot aşa era şi la greci, căcĭ şi poporul grecesc de astă-zĭ, cel care se ocupă cu cosmografia, nu cunoaşte de cît o singură numire, căruţă (*amaxa*).

Această numire dublă trebue să vie maĭ de departe de cît chiar de la greci, prin urmare explicaţiunile luĭ Max Müller, se poate prea bine să fie adevărate.

Iată de ast-fel ce zice Max Müller în privinţa acestuĭ fenomen filologic:

Credinţa despre Ursa Mare este resultatul influenţeĭ limbagiuluĭ asupra cugetăreĭ, influenţă ce a jucat în mitologie un rol cu deosebire important».

«In limba elenă cuvîntul arktos *însemna Ursa, dar a trebuit maĭ înainte să aibă şi un alt înţeles, care să'ĭ permită a'l adopta la o stea. Cu timpul însă, acest din*

---

*) Vezĭ studiul meŭ «Grădina Hesperidelor»

www.dacoromanica.ro

urmă sens s'a pierdut, şi mai tirziŭ, cînd limba greacă şi-a fixat un dicţionar, sensul acesta nu s'a mai găsit».

Confuzia se urmează la Greci aproape întocmai ca la Indieni; vom vedea că se va prezenta şi la Latini.

Latinii o numeaŭ în acelaşi timp şi *Septemtriones*. Cuvîntul descompus în cele *două părţi* cari-l compun dă: *Septem*, şapte, şi *triones*. Asupra acestuia din urmă s'a produs deosebire de vederi. Unii autori latini cred a fi văzut în acest *triones* semnificaţia boului de plug,—cu alte vorbe constelaţiunea celor şapte boi; căci e imposibil să se fi înţeles constelaţiunea boului, ea însă-şi ne avînd absolut nici o asemănare nici cu un boŭ, nici cu un urs, nici cu orî ce alt animal. In această eroare aŭ căzut şi alţi autori cunoscuţi, ca Gaston Paris, de exemplu. Tot Max Müller ne dă o soluţie satisfăcătoare. El zice că cuvîntul *triones* a fost mai înainte *Striones*. S s'a pierdut prin alipirea sa cu Septem, adică în loc de Septem Striones s'a zis mai tirziŭ Septemtriones *). Striones, însemnează stele. In Sanscrita, *Stara* însemna direct stea. De aci în latineşte *Sterula*, apoi *Stella*. Această rădăcină se găseşte în toate limbele europene. In Sanscrita mai găsim şi cuvîntul *tără*, prescurtat din *Stara*, prin perderea iniţialei S, şi d'aci *trio*.

In privinţa denumirei de *Ursă*, latinii nu prea s'aŭ grăbit să o adopte în mod definitiv. Poeţii latini, dacă n'aŭ toţi un mare talent poetic, aŭ cel puţin fericita facultate de a exprima, cît se poate mai bine şi cît se poate mai adevărat, credinţa poporului.

Unul dintr'aceştia, *Avienus* scrie următoarele:

«Legenda spune că sunt Urse, dar în realitate ele seamănă cu două care...» Şi astfel, mai practic, poporul latin a lăsat savanţilor plăcerea de a le numi *urse*, păstrînd pentru dînsul denumirea de *car*.

Să vedem acum, cum s'a ajuns la denumirea de car şi cum s'a menţinut această denumire.

Inainte de toate, e bine să se ştie că multe din tradiţiile, legendele şi zicătorile celor vechi aŭ străbătut intacte pînă în zilele noastre şi se transmit din generaţie în generaţie, cu atîta preciziune, în cît se pare că n'aŭ să piară nici-odată.

Sunt proverbe vechi, sunt credinţe vechi, sunt zicători vechi, cari s'aŭ transmis printre veacuri, schimbîndu-şi poate forma într'un cît-va, dar fondul nici-odată.

Aceasta însemnează că adevărul a fost şi va fi tot-d'auna unul singur.

Cînd s'a creat o legendă printr'o comparaţie justă, forma ei a putut să se modifice, tipul însă a rămas.

Aşa s'a întîmplat şi cu legenda constelaţiunei despre care vorbim.

Cei din timpurile noastre, cu toate astea, cu greŭ şi-ar putea închipui o asemănare destul de trapantă între un car şi forma acestei constelaţiuni. Cei cari aŭ căutat-o, şi-aŭ închipuit-o în diferite moduri. Unii, de exemplu, aŭ comparat cele patru stele, cari formează trapezul, cu cele patru roate ale carului, iar pe cele l'alte trei, cu boii saŭ alte vite cari le trag.

Este o eroare.

Şi nu'mi închipuesc a spune un lucru mare, cînd afirm că forma acestei constelaţiuni trebue să se compare cu forma carelor întrebuinţate de aceia cari, cei dintîiŭ, aŭ făcut comparaţia.

Şi, de oare-ce popoarele primitive, chiar cele nomade, şi-aŭ permis să observe această constelaţiune, şi să'i dea o numire, trebue să ne transportăm cu cugetarea în acele vremuri, spre a face comparaţia.

Prin urmare, trebue, mai întîiŭ, să ştim care era adevărata formă a carelor la popoarele primitive. Aceasta fiind lesne de aflat, lesne se şi poate stabili comparaţia.

Mai întîi, carele cu cari cei vechi se slujeaŭ la nevoile lor zilnice, nu aveaŭ patru roţi, ci numai două. Apoi forma lor s'ar putea asemăna cu căruciorele noastre, pe cari le întrebuinţează populaţia săracă şi cu cari de ordinar se ridică gunoaele de pe stradă: o cutie de lemn, pusă pe două roate şi cu nişte ulube în care se înhăma un singur cal.

Este însă o mică deosebire. Cutia căruciorelor noastre, este un fel de pătrat mai mult orî mai puţin perfect, pe cînd la cei din vechime, ca orî ce lucru primitiv, forma lor era aceea a unui trapez cu baza cea mică d'asupra.

E de notat apoi faptul că primele căruţe n'aŭ avut roţi, nici patru, nici măcar două. A fost mai întîi inventată cutia, care se tîra ca o sanie pe uscat, şi apoi, mai tirziŭ mult, s'aŭ inventat roţile.

Ch. Ploise *) zice că forma carelor saŭ căruţelor popoarelor primitive semăna mult cu actualele căruţe din Tonkin. Aceste căruţe se compun dintr'o cutie drept-unghiulară, pusă pe două şiruri de barubu. Ele sunt trase de doui saŭ patru bivoli.

Cestiunea fiind astfel redusă la cea mai simplă expresie, lesne ne putem închipui că forma acelor căruţe, cu oiştea lor încovoiată puţin în jos, ne indică identitatea de formă cu constelaţia despre care vorbim, căci, luînd cutia unei căruţe de acest soiŭ şi lipind-o pe bolta cerească, avînd grijă ca oiştea să fie îndreptată spre Nord-Vest, vom găsi în locul formei constelaţiunei numită *Carul* saŭ *Ursa Mare*.

G. T. Buzoianu.

*) E vorba de cele două urse.
*) Ciel et Terre.

INFORMAŢII

Teroarea din Bîrlad

Ruşinoasele înfrîngeri îndurate de secta de la putere cu ocazia alegerilor de Simbătă, o împing acum la acte de teroare neînchipuită.

In vederea scrutinului de balotaj ce se va face Simbătă la Bîrlad şi pentru a asigura reuşita d-lui Nicorescu, ***guvernul a destituit telegrafic pe două sub-prefecţi*** *din judeţul Tutova. Iar administratorul financiar* ***ameninţă pe mai mulţi funcţionari de la casieria din Bîrlad*** *bănuiţi că la alegerea de Duminecă trecută aŭ votat în contra lui Nicorescu, cu* destituirea.

***

S'a întreprins o goană disperată spre a obţine voturi pentru Nicorescu. Alegătorilor cari aŭ desfăşurat mai multă activitate în contra candidaturei colectiviste, ***li se făgăduiesc acum slujbe şi alte beneficii****, făgăduieli, cari de sigur vor fi uitate după scrutin.*

Aţii sunt ameninţaţi cu procese de contravenţii, cu răzbunarea administraţiei, etc. dacă vor îndrăzni să facă propagandă în contra candidaturei colectiviste.

Iar altora li se oferă sume însemnate.

Teroarea şi corupţia a ajuns la cel mai înalt grad.

***

Candidatul colectivist merge cu impertinenţa pînă acolo, în cît se laudă că va destitui pe prefect, d. Toader Ioan, dacă nu se va pune cu totul la ordinele lui.

——

Obicinuitele trenuri de plăcere vor începe a circula în fie-care Duminecă şi zi de sărbătoare la 20 Maiŭ.

——

Ni se denunţă că la pădurea statului din Comana, judeţul Vlaşca, pădure exploatată în regie, de către ogenţii colectivişti Berechet şi Manolescu-Lungu, s'aŭ descoperit grave abuzuri.

Ministerul domeniilor a trimis în anchetă pe d. inspector Bujoiŭ, care a descoperit ***o defraudare colosală de 230.000 lei****.*

Deşi ancheta durează de aproape o lună, totuşi pînă acum nu s'a făcut nici un demers pe lîngă parchet, căci se zice că ar fi vorba de a face afacerea muşama.

——

Ziarele streine anunţă că Ducesa Luisa Coburg a încercat să evadeze din institutul de sănătate din Doebling, lîngă Viena.

Cînd a fost surprinsă, ea a strigat că vrea să meargă în Belgia, la tatăl saŭ, Regele Luitpold.

——

Curtea de Casaţie a respins erî recursul lui Niţă Florescu şi al soţiei sale, Ana, condamnaţi cel d'intîiŭ la trei luni de zile şi cea d'a doua la o lună, pentru tăinuire a 6,000 de lei, în cunoscutul furt de la ministerul de finanţe.

——

Fie-care şedinţă a Camerii colectiviste trebue să fie marcată printr'un scandal.

Şedinţa de erî e dovadă că biuroul camerei nu se dă înapoi dinaintea nici unei ilegalităţi.

Guvernul avea nevoe de prelungirea şedinţei peste ora 6, pentru votarea legei marinei militare. Pentru aceasta însă trebuesc două treimi din Cameră şi deputaţi prezenţi nu eraŭ de cît vre-o 70.

Cu toate acestea, biuroul a prelungit şedinţa. In zadar aŭ fost protestările opoziţiei.

D. Fleva luînd cuvîntul, a spus că ceia ce s'a făcut este o nelegiuire mai mult la pasivul guvernului. Ea se resfrînge şi asupra majorităţei.

Aceste din urmă cuvinte aŭ provocat protestările majorităţei.

Alături cu Delimarcu, Mărgăritescu şi Filipoiu, am văzut—nu cu surprindere—pe d. Coco-Demetrescu, luînd loc, cu mult succes, între mameluci colectivişti.

Graţie acestei intervenţii, prelungirea şedinţei a fost admisă şi arbitrarietatea comisă.

——

A fost depus în Cameră proectul de lege peutru trecerea administraţiei şi exploatărei fabricei de pulbere şi explosibile din Lăculeţe, de la ministerul de războiŭ, la Regia Monopolurilor Statului.

Această direcţie va fi, de acum înainte singurul fabricant de pulbere în ţară.

——

Demisiunea d-luĭ Ferechide

Ieri am înregistrat zvonul privitor la demisiunea d lui Ferechide din minister.

Iată amănuntele pe cari le aflăm în această privinţă:

D. Ferechide a făcut Marţi seara o visită unei persoane, sus puse în partidul liberal, care deocamdată stă retras din luptele politice, şi i-a comunicat că unii din colegii săi îl impută mereŭ, că numai din pricina felului său de administraţie a suferit guvernul înfrîngeri atît de ruşinoase în Iaşi, Galaţi, Huşi şi Bîrlad. Aceste imputări, precum şi relaţiunile încordate pe cari le are cu d-nii Gogu Cantacuzino şi Palladi, l'aŭ hotărît să demisioneze.

Cerîndapoi un sfat interlocutorului său, acesta i a răspuns:

— Nu-ţi daŭ nici un consiliŭ, dar pot să ţi epun că oamenii aceştia fac tot ce le stă prin putinţă pentru a compromite tot mai mult partidul liberal.

***

Vestindu-se apropiata demisiune a d-lui Ferechide, primul-ministru speriat de consecinţele funeste pe cari le ar avea ea pentru guvern, a rugat pe ministrul de interne să nu-şi realiseze gîndul.

Dim. Sturdza a avut o lungă explicaţie cu d. Ferechide asupra neînţelegerilor din cabinet. In urma acestor explicaţii, se zice că d. Ferechide a renunţat de o cam dată la ideia de a demisiona.

——

Iată moşiile, cari vor fi cedate ministerului de războiŭ de Stat spre a servi cîmpuri de instrucţie regionale, pentru corpurile de armată:

a) Moşia Cireaşovu, din judeţul Olt, pentru corpul I de armată;

b) Moşia Dadilov-Băneasa, cu pădurile, din judeţul Vlaşca, pentru corpul II de armată;

c) Parte din moşiile Hagieni, Bobu-Corneanca, Chioara, Vlădeni şi Gaiţa, din judeţul Ialomiţa, pentru corpul III de armată;

d) Moşia Şipotele, din judeţul Iaşi, pentru corpul IV de armată.

——

Mai mulţi membrii ai corpului diplomatic, avînd de cicerone pe tînărul ministru, Ionel Brătianu, aŭ plecat erî în excursiune la Curtea de Argeş.

——

Interpelarea d-lui senator Brabeţianu în cestiunea trădării naţionale săvîrşite de Dim. Sturdza, este pusă mîine, Vineri, la ordinea zilei.

——

D. general J. Lahovari este aşteptat Duminecă în Capitală.

——

Cînd manifestaţia, în onoarea noului ales al Iaşului, trecea aseară prin strada Franclin, o trăsură venea din spre Episcopie.

Înăuntru se aflaŭ d-nii Gh. Mirzescu, marele (!?) elector al Iaşului, şi N. Gane, primarul acelui oraş.

Cu toată displăcerea ce-i cauza vederea impozantei manifestaţii care consacra sfîrşitul legendei sale de mare elector, d. Mirzescu, neputînd înainta, a fost nevoit să asiste la defilarea miilor de cetăţeni.

O nenorocire nu vine nici-odată singură. Asupra lui cc. Ghiţă cad, de o bucată de vreme, toate pacostele.

——

Neue Freie Presse ne anunţă că guvernul romîn a cumpărat de la Petroşani, Transilvania, 1000 vagoane cărbuni.

Se vede că d. Dim. Sturdza n'a pus în aplicare legea minelor, de cît pentru ca să cumpere cărbuni de la Ungurî.

——

D. Spiru Haret va supune azî M. Sale Regelui decretul pentru numirea, dintre cei trei candidaţi recomandaţi de Sf. Sinod, a S. Sale Archimandritul Varlam, doctor în teologie, în locul vacant de Archiereŭ cu titlul de Craioveanul.

——

Maghiarizarea ţăranilor ardeleni

Gazeta Transilvaniei denunţă următorul caz grav:

«Un oare-care Andrassy, administratorul, saŭ, cum zice poporul, diregătorul moşiei Mihalţ a lui Kovrig,—armean, care s'a îmbogăţit pe spinarea Romînilor din Blaşiŭ, mai ales prin esploatarea morilor de acolo—nu vrea să mai dea ţăranilor romînî porumb de săpat pe a treia parte, dacă nu'şi vor maghiariza numele.

«Din cauza aceasta romînii îndură cele mai mari neajunsuri şi aŭ ajuns într'o mizerie de plîns, lipsindu-le în mare parte chiar şi hrana de toate zilele. Ei s'aŭ uitat drept în ochii acelui Andrassy şi i-aŭ răspuns cu mîndrie şi cu hotărîre:

— Nu ne scriem Ungurî, domnule! Dacă nu ne dai porumb de săpat, vom lua straiţa şi bîta şi vom pleca de aicî, căci doar este destul pămînt în lume; dar fereaseă Dumnezeŭ să ajungem să ne mănînco ruşinea obrazul!

Intrebaţi fiind, dacă toţi aŭ fost de un gînd şi dacă nici unul n'a şovăit, unul dintre ei a răspuns:

— Nu ne am scris nici unul Ungurî, şi aşa ne-am înţeles, că dacă se va scrie vreunul din noi, îl scoatem din sat ca pe un rîios!

ECOURI

— Un minunat basin de apă rece s'a deschis, acum de curînd, la băile Mitraszewsky, din str. Poliţiei No. 4.

Pe căldurile acestea tropicale, basinul acesta, va fi, fără îndoială, cît se poate de bun.

DIVERSE

DIN CAPITALA

Hoţi. — Petre Ivanof, servitor în prăvălia circiumarului Nae Negruţi, din strada Antim 64, a furat, erî, în lipsa stăpînului său, din teşgheaua prăvăliei, suma de 614 lei.

Cînd se plimba şi el într'o elegantă trăsură, un agent al poliţiei îl ese în cale şi imediat îl arestează.

*** Tot erî, un anume Natan Eindric, pungaş de profesiune—rapoartele poliţiei spun că'l cunoaşte bine—a furat, cu ajutorul unor chei false, 1000 de lei, de la vara sa din strada Corbului 7.

Prins, a fost condus la arestul poliţiei.

Moarte subită. — Erî, pe la orele 10 şi jumătate, a murit, subit, portarul magaziei gărei de Nord, anume Prodomos Babocista Lazaridis.

Cadavrul lui a fost transportat la Morgă.

Condamnat prins.—Contra lui Costache D. Moldoveanu se lansaseră cinci mandate de arestare, dar agenţii poliţiei nu putuseră cu nici un chip să-l prindă.

Erî, în sfîrşit, aŭ reuşit a pune mîna pe el.

Cele cinci mandate sunt lansate în contra pungaşului pe baza a cinci sentinţe, cari condamnă pe Moldoveanu la o lună, cinci luni, un an, cinci zile şi cel din urmă la şase luni închisoare.

Explozie.—Aseară, pe la orele 7 şi jumătate, o lampă cu benzină din bucătăria direcţiunei noului tramvay fiind din greşeală răsturnată, a făcut explozie.

Trosnitura produsă de explozia lichidului inflamabil, a fost atît de puternică, în cît uşa a fost crăpată, iar mai multe geamuri sparte. Bucătarul Giulei Sera, care se afla acolo, fiind lovit de ţăndările lămpei a suferit mici contusiuni.

Rănitul a fost transportat în căutarea spitalului Colentina.

DIN ŢARA

Cîini turbaţi. — Marţi noapte mai mulţi cîini turbaţi aŭ circulat prin mahalalele oraşului Iaşi. Unul din aceî cîini turbaţi a muşcat de piciorul drept pe sergentul de poliţie Manole Athanasiu, din punctul Aron-Vodă.

Un alt cîine, a muşcat nişte vecî şi vr'o 3 femei ce dormeaŭ afară din Mahalaua Ziua-Crucei. Sergenţii de poliţie şi cu ajutorul mai multor oameni aŭ ucis vr'o 3 din acel cîini turbaţi.

Victimele şi sergentul Athanasiu aŭ fost duşi la institutul antirabic din localitate.

DIN STREINATATE

Divorţul şi dreptul de autor. — Cunoscutul compositor francez, Carles Lecocq, a divorţat anul trecut.

D. Charles Lecocq era căsătorit sub regimul comunităţei şi după sentinţa de divorţ s'a procedat la lichidarea şi împărţirea averei între soţii divorţaţi.

D-na Lecocq, revendică atunci dreptul de coproprietate asupra tuturor operilor musicale pe cari bărbatul său le compusese în timpul căsătoriei. Ea susţinea ca, după divorţ, să aibă jumătate din drepturile de autor pe cari le va produce pe viitor, operetele: *Le Petit Duc, La petite Mariée, Le Jour et la Nuit*, etc.

Avocatul d-nei Lecocq, d. Signorino, susţinu înaintea instanţelor judecătoreşti, că toate produsele industriei soţilor, constituiaŭ cîştiguri de comunitate şi că proprietatea operilor musicale ale d-lui Charles Lecocq, ale «industriei» sale artistice, devenea comună şi trebuia să rămînă astfel şi după divorţ.

Cu toată pledoaria avocatului Beaumé, care protesta în numele compositorului în contra acestei pretenţiuni, tribunalul a dat cîştig de causă d-nei Lecocq.

Tribunalul a stabilit astfel că operile spiritului, cad în comunitate şi cînd căsătoria se strică, femeia păstrează asupra acelor opere, un drept egal ca acel al bărbatului.

Din norocire, acest regim de căsătorie nu se usitează la noi.

Invenţiune americană. — Americanii nu s'aŭ lăsat de invenţiuni nici acum în timpul războiului: ei aŭ inventat bombele cu petrol. Acum, o nouă invenţie pune în evidenţă şi mai mult spiritul inventiv—ciudat ce e dreptul—de care se bucură americanii. E vorba ca să se formeze o asociaţiune de cicliştî profesionali, al căreia membri să fie obligaţi a conduce cu bicicletele pe membrii societăţei cari ar muri.

Aşa dar, această societate de pompe funebre cicliste, ar înlocui dricul obicinuit cu o speţă de plat-formă, mînată de opt cicliştî, cîte patru de fie-care parte.

In cazul cînd nu s'ar găsi destui amici pentru a pune în mişcare cele 16 pedale, societatea se obligă a găsi pe cei 8 sportmani ciocli

Cicliştii cari conduc cortegiul sunt învăluiţi în crep, iar cei cari 'l urmează sunt datorî să poarte cel puţin un nod la ghidon.

Fireşte, după căsătoria pe biciclete, se impunea şi ducerea la ultimul locaş tot pe bicicletă!

ŞTIRI MARUNTE

* Comitetul *Ligei Culturale*, din Piteşti, s'a constituit astfel:

Preşedinte: N. T. Grigorescu; *vice-preşedinţi*: I. S. Teodorescu şi dr. G. I. Rădulescu; *membri*: Virgil Lupescu şi B. Băuseŭ; *casier*: M. S. Andreescu; *secretar*: Ion L. Purcăreanu.

RESBOIUL ISPANO-AMERICAN

(Serviciul «Agenţiei Romîne»)

DEPEŞI DE AZI

Desordinele de la Manila

Washington, 13 Maiŭ. — Ştirea neliniştitoare ce s'ar fi primit de la amiralul Dewey, cauzează o activitate îndoită în preparativele pentru trimiterea de trupe în Filipine.

Corabia americană a serviciului Cablurilor St. Louis a tăiat cablul englez dintre Jamaica şi Porto-Rico, dar aceasta nu întrerupe comunicaţiunile cu generalul Blanco.

Londra, 13 Maiŭ.— Se anunţă din Hong-Kong Agenţiei Reuter *că un încrucişător japonez sosit din Manila zice că a izbucnit desordine în acest oraş.*

Englezii şi germanii merg la Cavite.

Căpitanul corăbiei de războiŭ sapaniole *Callao*, care s'a predat amiralu ui Dewey, a fost împuşcat în urma sentinţei unui consiliŭ de războiŭ. Amiralul Montojo va fi trimes de asemenea înaintea unui consiliŭ de războiŭ.

Madrid, 13 Maiŭ—*Oficialul* din Manila zice că majoritatea şefii or u timeî răscoale aŭ oferit să apere causa Spaniei.

Pregătirile Statelor-Unite

Washington, 13 Maiŭ. — Preşedintele Mac Kinley a lansat o proclamaţie chemînd sub drapel 75000 de oameni; aceşti voluntari nu sunt coprinşi printre aceia chemaţi la 23 Aprilie. Armata întreagă împreună cu voluntarii, numără astfel 280.000 de oameni.

Flota Spaniolă

New-York, 13 Maiŭ.—Un corespondent din Puerto-Principe confirmă în mod definitiv presenţa flotei amiralului Cervera la Santiago.

Cuirasatul «Oregon»

Washington, 13 Maiŭ. — D-nu Long a primit ştirea oficială că cuirasatul de escadră Oregon *a sosit de dimineaţă pe coasta orientală a Floridei.* Oregon *va pleca după amiazî pentru o destinaţie necunoscută.*

Un ataşat spion

New-York, 13 Maiŭ. — După o depeşă din Key-West, ziarului «Evening Journal», pretinsul spion care a fost arestat aseară în acest oraş, sub numele de Domingo Timenez, nu este altul de cît locotenentul Sibral, fost ataşat la legaţiunea Spaniei la Wasihngon; probabil că va fi împuşcat.

Timenez călătorea pe bordul vaporului «Panama», capturat luna trecută de americani.

Corpurile Legiuitoare

CAMERA DEPUTAŢILOR

Şedinţa de la 13 Maiŭ

(Urmare)

D. *N. Fleva* cere că în loc să ocupe Camera cu proiecte inutile, guvernul să aducă în discuţie marile proiecte de reforme făgăduite.

D. *general Berendeiŭ* răspunde că proiectul ce se discută nu angajează ţara la nici-o nouă cheltuială.

La întrebarea făcută ieri de d. G. L. Aslan, dacă e nevoie de o marină militară, ministrul de războiŭ răspunde că se simte mare nevoie.

Articolele 6, 7 şi 8 se votează nemodificate.

La art. 9, d. *G. L. Aslan* întreabă unde va avea reşedinţa inspectorul general al marinei.

D. *general Berendeiŭ* cere a se menţine redacţiunea din proiect.

D. *N. Fleva* spune că actuala redacţiune scoate pe inspectorul general al marinei, de sub controlul ministrului de războiŭ.

Art. 9 se admite nemodificat.

La art. 10, d. N. Fleva prezintă noui observaţiuni.

D. *general Berendeiŭ* răspunde că cadrele nu se pot prevedea prin legi speciale. Cere menţinerea gradelor prevăzute.

Articolul se primeşte nemodificat.

Articolele 11, 12, 13 şi 14 se votează fără discuţie.

La art. 15,

D. *G. L. Aslan* cere întervertirea alineatelor *a* şi *b* şi oare-carî adausurî de redacţiune. D-sa depune şi un amendament, din care nu se admit de cît cuvintele «Secţia Marinei».

Articolul, astfel modificat, se votează.

La art. 16 d. *G. L. Aslan* presintă cîteva noui observaţiuni.

D-sa depune şi un amendament.

D. Scorţescu cere punerea lui la vot cu bile.

Fiind 15 deputaţi cari susţin această cerere, amendamentul se pune la vot cu bile.

Resultatul e:

Pentru 61.

Contra 21.

Amendamentul e respins.

La art. 17, d. *G. L. Aslan* ia din noŭ cuvîntul.

Se produce un mic incident, Afară, isciudu-se o furtună, toţi îngrămădesc la ferestre.

Oratorul refuză să mai vorbească, de oare-ce nimenea nu-l ascultă.

Cînd furtuna de afară se linişteşte, încetează şi furtuna parlamentară.

D. Aslan propune un amendament, care se respinge.

Se votează art. 18, 19 şi 20.

Art. 21 se modifică, cu consimţimîntul d lui ministru de răsboiŭ, după oare-care observaţii ale d-lui Aslan.

Art. 22 se votează nemodificat.

La art. 23, iaŭ cuvîntul d nii *G. Scorţescu* şi *N. Fleva*, cari fac cîte-va observaţii.

Acest din urmă afirmă, că modul cum a fost adus proiectul, în dezbaterile Parlamentului, e inconstituţional, de oare-ce el a fost depus şi discutat, mai întîiŭ în Senat. Constituţia e clară, în această privinţă. Ea spune că orî-ce lege, care atinge finanţele ţării, trebue adusă întîiŭ în Cameră.

Art. 23 şi 24 se votează.

La art. 25, d. *N. Fleva* repetă observaţiile ce a făcut la art. 23.

D-sa cere guvernului să aibă, faţă cu Camera, aceeaşi condescendenţă ca şi guvernul conservator şi să scoată din lege articolul.

Articolul se votează.

Asupra art. 27, d. *Scorţescu* observă că e în contrazicere cu economia întreagă a legei.

Articolul se votează.

Şedinţa se prelungeşte, după orele 6.

D. Fleva protestează în contra prelungirei.

Ea este contrarie regulamentului, care cere două treimi.

D-sa califică procedarea biuroului de arbitrară.

«Ceea ce s'a făcut este o nouă nelegiuire la pasivul băncii ministeriale. Ea se resfrînge şi asupra majorităţei..»

Mamelucii protestează, în frunte cu d-nii Delimarcu şi Coco-Dimitrescu-Iaşi.

Art. 28 se votează, în urma cîtor-va observaţii ale d-lui Fleva; de asemenea şi art. 29.

D. Scorţescu cere ministrului să constate că Adunarea e în număr.

D. Mărgăritescu. Suntem în număr. Suntem 64 în permanenţă.

O voce. Ca la poliţie!

Celelalte articole, 30, 31, 32 şi 33, se votează, fără nici o modificare.

Se pune legea în total la vot.

Votul este nul şi rămîne a se repeta în şedinţa de mîine.

Şedinţa de la 14 Maiŭ

Şedinţa se deschide la orele 1.55.

Prezidează d. D. Tache Giani.

Prezenţi 99 deputaţi.

D. G. Scorţescu *interpelează pe ministrul de interne asupra angajamentului luat, de a prezenta o lege interpretativă a art. 51, din legea electorală.*

D. Ferechide face semn interpelatorului de pe banca ministerială, arătîndu'i, zimbind, trei degete, ceea-ce înseamnă că va răspunde peste trei zile.

Să se noteze însă că sesiunea se închide mîine, Vineri 15 Maiŭ.

D. C. Politimos întreabă pe ministrul de războiŭ, dacă e adevărat că tunurile noastre nu trag de cît un foc pe minut, în timp ce tunurile altor State trag cîte trei focuri pe minut.

D sa mai chestionează, pe acelaşi ministru, dacă e drept că Bulgaria şi-a comandat tunuri cu tir rapid, la o fabrică din Franţa şi ce măsuri a luat guvernul pentru ameliorarea armamentului nostru.

D. General Berendeiŭ răspunde că informaţiile d-lui Politimos sunt eronate.

www.dacoromanica.ro

Actualminte numai Franța și Germania sunt pe punctul de a 'și modifica armamentul artileriei. Pînă cînd aceste încercări vor reuși, noi nu ne putem lansa în cheltueli, peste puterile noastre.

D. G. Dem. Teodorescu roagă Adunarea să voteze proiectele privitoare la lucrările de edilitate publică în Sinaia.

D. Ferechide declară că nu se opune. Aceasta însă depinde de activitatea Parlamentului în aceste două zile.

Se repetă votul rămas nul, în ședința de eri, asupra legei marinei militare.

Rezultatul e:

Pentru 62,
Contra 16.

Proectul a fost votat.

Se suspendă ședința pentru un sfert de oră.

SENATUL

Ședința de la 13 Maiŭ

(Urmare)

Se intră în ordinea zilei.

Senatul votează legea prin care reținerile de 1 la sută, în sumă de 543 000 prevăzută în legea din Decembre 1897, a se face venit brut al căilor ferate pe anul 1898 pentru formarea fondului de rezervă, să nu se mai efectueze și această sumă să se înscrie în budgetul general al Statului pe exercițiu 98 - 99.

Vine apoi la ordinea zilei proiectul de lege prin care se deschide un credit de 7.500 000 lei, pe seama ministerului de lucrări publice, pentru lucrările portului Constanța.

In discuția generală.

D. *Valerian Ursianu* amintește sgomotele și criticile pe cari le a stîrnit lucrările portului Constanța. Insuși d. raportor al proectului de credit, d. colonel Obedeanu, a făcut în Senat critici aspre cu privire la lucrările portului. Acum, spune d. Ursianu, sunt modificări aduse la planurile lucrărilor, aceste modificări nu vor necesita cheltueli suplimentare sau prelungire de termen pentru antreprenor?

D. *colonel Obedeanu* apără proectul de credit.

D. *Costescu-Comăneanu* constată lipsa ministrului de lucrări publice, care, singur ar putea să dea explicațiuni temeinice.

D. *D. Sturdza* spune că acest credit este cerut numai pentru lucrări de utilaj, iar nu pentru lucrările propriu zise ale portului.

Discuția se închide și proiectul se ia în considerare.

Cele 2 articole ale legei sunt votate fără discuție.

Legea în total este primită cu 52 voturi din 54 votanți.

Senatul votează o pensie de 300 lei lunar, văduvei d-rului Codrescu din Birlad.

Se mai votează fără discuție, legea prin care se autorizâ ministerul lucrărilor publice de a întrebuința 5 milioane lei, din creditul de 29 milioane al gărei centrale, pentru construiri de remize, prefaceri de gări și consolidări de căi.

Tot fără discuție se voteaze creditul extraordinar de un milion pe seama ministerului lucrărilor publice, pentru facerea studii lor și întocmirea proiectelor pentru construcțiuni de căi ferate, poduri și pentru podul de peste Dunăre la T.-Severin.

Vine apoi la ordinea zilei creditul de 2 milioane, pentru a se veni în ajutorul județelor cari aŭ lucrări de executat pentru repararea stricăciunilor cauzate de inundațiuni.

D. Costescu Comăneanu întreabă pe d. raportor al proiectului dacă la dosarul acestui proiect este un tabloŭ care să arate lucrările cari se vor face din acest credit.

D. G. Meitani spune că tabloŭ nu există, dar că d. ministru al lucrarilor publice a spus în secțiuni cari anume județe aŭ trebuință de lucrări de reparație.

Discuția se închide și legea se primește de Senat,

Se votează deschiderea unui credit de 20 000 000 lei, pe seama ministerului de războiŭ, pentru satisfacerea trebuințelor de armament, e hipament și muniținni, construcțiuni de cazarme, remontă și altele, în urma unei discuțiuni la care iaŭ parte d nii Costescu Comăneanu, cerînd îmbunătățirea școalei de cavalerie de la Tîrgoviște; d. colonel Obedeanu, care după ce pune la regulă pe d. Orbescu care prezidează și care i a închis discuția, cere sporirea artileriei.

In urma cererei primului ministru, se votează fără discuție creditul de 6,000,000, pentru navigațiunea pe Dunăre și Prut.

Se votează apoi proiectul de lege prin care comuna Botoșani este autorizată să contracteze un împrumut de 1 milion pentru construirea unui palat administrativ.

Ședința se ridică la orele 6.

Ședința de la 14 Maiŭ

Ședința se deschide la orele 2.50 sub președinția d-lui N. Ganea.

Prezenți 85 d ni senatori.

Pe banca ministerială d-nii Ionel Brătianu și generai Berendei.

D. general Berendei, ministru de războiŭ, depune proiectul de lege asupra reorganizării marinei militare, proiect amendat de Adunarea deputaților.

Se cere urgența și se admite.

Depeșile de azi

Serviciul «Agenției Române»

Belgrad, 13 Maiŭ. — Curtea de Casație a anulat sentința achitînd pe d. Pasicî. Noul proces va avea loc în curînd.

Constantinopol, 13 Maiŭ.—Prințul și Principesa Bulgariei aŭ sosit. Aŭ fost invitați să locuiască la Yidiz-Kiosk, în numele Sultanului, care le-a făcut o primire foarte cordială. Ei vor sta aci 24 de ore. Diseară se dă un prînz în onoarea lor la Yidiz Kiosk.

Paris, 13 Maiŭ — D. Fenilloley a fost numit procuror al Republicei, la Paris, în locul d lui Athalin, numit consilier la Curtea de Casație.

D. Lebon nu se va retrage de cît după semnarea convenției Nigerului care este apropiată.

Cetinge, 13 Maiŭ.—Prințul Nicolae a sosit; el a exprimat marea sa satisfacție în privința recepțiunei ce i s'a făcut la Londra.

Berlin, 13 Maiŭ. — Prințul și principesa moștenitori ai Greciei aŭ sosit. Ei aŭ fost primiți de împăratul Wilhelm și de prinți.

Peking, 13 Maiŭ. — Prințul Enric al Prusiei și-a luat rămas bun de la împărat.

Londra, 13 Maiŭ.—Corpul d lui Gladstone a fost transportat de la Havarden Castle la biserica satului. Cosciugul era dus de bătrînii servitori ai d-lui Gladstone. Membrii familiei și o mulțime numeroasă aŭ asistat la această ceremonie.

Corpul va fi transportat diseară la Londra.

Luxemburg, 13 Maiŭ. — Marele duce și-a fracturat coapsa stîngă; starea sa este cît se poate de satisfăcătoare.

DIN DELEGATIILE AUSTRIACE

Budapesta, 13 Maiŭ.—Delegația austriacă adoptă budgetele ordinar și extraordinar de răsboiŭ și marină.

Ministrul de răsboiŭ constată că toți oratorii aŭ exprimat simpatiile lor pentru armată și declară că scăderea serviciului militar la 2 ani este cu neputință fără sporirea numărului recruților; scăderea efectivului armatei este de asemenea cu neputință.

Menținerea limbei germane ca limbă a armatei este absolut necesară.

Delegațiunea ungurească a adoptat creditul suplimentar de 30,000.000 pentru răsboiŭ.

Budapesta, 13 Maiŭ.—*Delegația austriacă.* Mai mulți oratori relevează necesitatea ce există de a micșora cheltuelile budgetului răsboiului, din cauza situației economice a populației.

Ministrul de răsboiŭ relevează încă faptul că toții soldații, fără deosebire de naționalitate, nici de religie, sunt tratați de ofițeri într'un mod foarte umanitar și binevoitor.

Amiralul Spaun, șeful marinei, declară că sarcina principală a marinei este apărarea coastelor.

ULTIME INFORMAȚIUNI

La 3 Iunie, a doua zi după reîntoarcerea M. Sale Regina de la Neuwied, vor sosi în țară AA. LL. Principele și Principesa Bulgariei, pentru a face o vizită Suveranilor noștri.

Visita va avea loc la Castelul Peleș.

Perechia Principiară a Bulgariei va fi însoțită de o numeroasă suită civilă și militară.

Primul ministru al principatului vecin, d. Stoilof, îi va însoți.

Drapeliștii aŭ renunțat din noŭ la întrunirea publică pe care eraŭ s'o convoace pe Duminică, din cauză că cei mai mulți deputați și senatori vor pleca mîine seară acasă.

Se crede însă că se va putea convoca o întrunire în prima zi de Rusalii.

Grație destrăbălării ce domnește, în administrația financiară a Iașului, sub părintească oblăduire a d-lui N. Ganea, un noŭ sechestru a fost pus pe veniturile comunei.

Nici pînă astă-zi administrația comunală nu a plătit casei de depuneri și consemnațiuni ratele ce datorește la diferitele împrumuturi ce a contractat.

Ne abținem de la comentarii, faptele fiind prea elocvente.

Aflăm că d. procuror general Stătescu a fost atașat pe lîngă persoana d-lui Gr. Dianu, directorul general al închisorilor, care a fost delegat de guvern să ia parte la congresul din Anvers.

Vechea universitate liberă din Bruxelles e foarte favorabilă chestiunei române. Anul trecut d. *Pergameni*, profesor la facultatea de filosofie, înfiera de pe catedră politica de maghiarisare în cursul său de istorie modernă.

Anul acesta celebrul romanist d. A. *Rivier*, profesor de pandecte și de dreptul ginților, fa facultatea de drept, nu perde o ocasiune spre a nu-'sî arăta părerile salefa vorabile causei române.

D. *L. Vanderkindere*, eminentul profesor de istorie, prepară o *conferență asupra chestiunei române.*

Secțiunea Ligei din Bruxelles a procurat domnului Vanderkindere mai multe documente asupra chestiunei noastre.

Majoritățile sunt convocate pentru astă seară la o consfătuire.

Se vorbește că d. C. Stoicescu va lua cuvîntul la această consfătuire, somînd pe guvern să caute a restabili vechea unitate a partidului liberal.

Comitetul partidului național din Bucovina e convocat pe Marți la o conferință, în Palatul Ducatului, spre a complecta comitetul executiv, spre a fixa atitudinea partidului față de alegerile viitoare pentru dieta provincială și spre a desbate asupra reorganisării partidului.

Ofițerii regimentului 4 de roșiori din Birlad aŭ hotărît să dea un banchet, în onoarea fostului lor comandant, generalul de brigadă, A. S. R. Principele Ferdinand.

Banchetul va avea loc mîine, Vineri 15 Maiŭ.

A. S. R. Principele Ferdinand va pleca la Birlad, astă-seară, însoțit de generalul Robescu, adjutant princiar.

* * *

A. S. R. Principele Ferdinand va fi întîmpinat, la Birlad, de d-nii general C. Iarca, comandantul corpului 4 de armată din Iași; de comandanții diviziilor din Botoșani și Roman, generalii Rasti și A. Gorjan; de comandanții brigadelor de cavalerie și infanterie din localitate, generalii Beller și I. Borănescu.

Serbarea de la Țiglina, dată de ofițerii marinei noastre militare, în onoarea ofițerilor staționarelor francez și englez din portul Galați, a avut loc, în ziua de 11 Maiŭ, cu un deosebit succes.

Aŭ luat parte la serbare, pe lîngă comandanții și ofițerii bastimentelor *Léger* și *Cockatrix*, reprezintanții puterilor în comisiunea europeană a Dunărei, consulii streini și elita societății gălățene.

D. Dim. Ghica, secretar general al ministerului de externe, va fi numit pe ziua de 1 Iunie ministru plenipotențiar la Haga.

Sub titlul *Teroarea în Iași*, *Evenimentul* scrie:

«In urma înfrîngerei de la 9 Maiŭ, ocultiștii aŭ decis să împrăștie groază în cetățeni și să reia, și în Iași, firul de la 1888.

«Așa, aflăm că ei aŭ cerut permutarea din Iași a d lor institutori Grecea și Vărlănescu, bănuiți că ar fi votat pentru d. general Manu.

«Asemenea d. prefect Gheorghian, în urma stăruințelor ce s'aŭ pus pe lîngă d-sa, a cerut ministrului de interne destituirea d-lui Palladi, din postul de subprefect al plășei Braniștea, bănuit de asemenea că ar fi votat pentru generalul Manu».

In ziua de 10 Maiŭ, cu prilejul oficierei tedeumului la biserica sf. Nicolae, prefectul de Galați a primit, din causa lipsei sale de demnitate, o lecție bine meritată.

Toată lumea oficială a fost martoră la această scenă, de care aŭ roșit toți Romînii, afară numai de d. Zorilă.

Membrii corpului consular soseaŭ la tedeum. In acelaș timp sosesc d. Zorilă și d. Azarian Efendi, consulul imperiului otoman; d. Zorilă îl vede, îl salută,—i se respunde rece—și, lipsit de delicateță, vrea să treacă înaintea consulului turcesc, ca să intre în biserică.

Consulul turcesc, foarte surprins de această procedare nepoliticoană, ia de mînecă pe d. Zorilă și, spunîndu-i «pardon» trece înainte în biserică. d. Zorilă a rămas foarte confus.

Toată lumea oficială, care se afla la intrarea bisericei, a putut observa acest fapt și cu toții șopteaŭ: *ce rușine!*

Comitetul *Ligei Culturale* din Iași a hotărît să reprezinte, încă o dată, *Pentru Patrie*, sceneta pentru care d. locot.-colonel Teișeanu, a fost pedepsit cu 60 zile arest de rigoare.

Reprezentația va avea loc în ziua de 1 Iunie.

Iată textul telegramei trimisă de d. dr. Ioan Rațiŭ, președintele comitetului național din Sibiŭ, d-lui Herbert Gladstone:

«The Romains from Transilvania are mourning with you the death of your great father, the defender of the oppressed nations.»

In traducere:

«Romînii din Transilvania deplîng cu durere moartea marelui vostru părinte, apărătorul naționalităților oprimate.

Doctor Rațiu

In ziua de 6 Maiŭ, o construcție nouă s'a surpat în strada Profetului, 20, coloarea de Galben.

Dărămăturile aŭ căzut în curtea vecină, de la No. 22.

Din fericire, nici un accident de persoane nu s'a întîmplat.

Vecinii aŭ cerut primăriei o anchetă, pentru a se vedea asupra cui cad responsabilitățile acestui accident.

Totuși, pînă astă-zi, autoritatea nu s'a mișcat. Explicația nu o găsim de cît în împrejurarea că proprietarul clădirei dărîmate e colectivist.

Materia cea mai interesantă din *Liberalul* de ieri sunt cele 21 (două-zeci și unul) de anunțuri administrative, din plata cărora se susține—pe lîngă cele alte fonduri, acest ziar polițienesc.

Iată ordindea în care sunt inserate aceste anunțuri:

1) Primăria comunei urbane Sinaia.
2) » urbei Buzaŭ.
3) » orașului Brăila.
4) » » Tulcea.
5) » » Brăila.
6) Regia monop. Statului.
7) Ministerul cultelor și instrucții publice.
8) Idem
9) Prefectura jud. Ilfov.
10) Primăria comunei Bucureștî.
11) Prima Soc. de Credit funciar rural din Bucureștî.
12) Prefectura jud. Ilfov.
13) Idem.
14) Ministerul cultelor și instrucției publice.
15) Eforia Spitalelor Civile.
16) Idem.
17) Ministerul cultelor și instrucției publice.
18) Eforia Spitalelor Civile.
19) Idem.
20) Societatea Creditului fonciar urban
21) Primăria com. Bucureștî.

Aceste anunțuri ocupă jumătate din pagina III și întreaga pag. IV din *Liberalul*.

Circulară d-lor Agricultorî

Se face cnnoscut doritorilor de a'și procura Mașinele Agricole Sistemul **Căilor Ferate Regale Ungare Budapesta și Massey-Haris Comp. Ld Toronto, America**, *că biuroul* **s'a mutat** *în Str.* **Smîrdan 7**, *Casa Cerlenti unde sunt expuse* **MODELELE.**

S'A DESCHIS

Basinul Mitraszewsky

Strada Poliției No. 4.

Dr. Edeleanu și Dr. Bugeac

22, Strada Știrbeĭ-Vodă, 22

Laborator de chimie

Studiare și îmbunătățire de procedeurî industriale

Agenție de import a materiilor prime și produselor chimice

Acid Sulfuric

Consultațiunî chimico-technice și miniere de la orele 2 — 3 p. m.

Lacul Sărat

Băĭ Chloruro-Sodice cu nămol stațiune balneară de întîiul ordin, cunoscută ca atare de toate celebrităților medicale din țară.

Renumele Lacului Sărat, a trecut peste granițe și mulți pătimași din țările vecine, vin să 'și dobîndească sănătatea la aceste băĭ.

Vindecarea boalelor învechite, a făcut ca în fie-care an, mii de bolnavi recunoscuți ca incurabili de *Scrofule*, de *Tumorî*, de *Fistule osoase, de Rănî chronice* și *Coxalgiĭ*, să alerge la această stațiune balneară și să 'și recîștige sănătatea.

Pentru copiî *Limphaticî*, pentru *Persoanele slăbite*, pentru *Amenhoree* și *Desmonheree* Lacul Sărat este suverau vindecător.

Femeile bîntuite de *Sterilitate* prin defectele organelor și de *Maladiĭ speciale lor*, sunt vindecate în complect.

Cît pentru tămăduirea *Rheumatismelor* de orîce soiŭ și *Boalelor de piele* Lacul Sărat sunt neîntrecut.

Vizitatorii găsesc tot confortul și felurite mijloace de agrement.

Două parcurî de promenade admirabil întreținute.

Un casino bine întreținut cu bune consumațiuni și cu o vastă sală de dans unde se daŭ baluri de două orî pe săptămînă.

O bună musică militară.

O Farmacie.

Ploșta, telegraf și telefon.

In cursul anului acesta se va sonstrui o linie de Tramway Electric care va pune în legătură stațiunea cu orașul și gara Brăila precum și cu admirabilul parc numit Monumentul si uat între Brăila și Lacul-Sărat.

Tot în anul acesta s'a înființat o lăptărie model lîngă stațiune care în curînd va începe a funcționa.

Sesonul băilor se deschide la 1 Maiŭ și durează pînă la 1 saŭ 15 Septembrie.

Pentru orî-ce informațiuni detailate doritorii se pot adresa la administrația Băilor saŭ la d. dr. Roseanu, medicul diriginte al stațiunei.

Administrația Băilor.

DE ARENDAT moșia Orășteĭ Pițigóia din jud. Ilfov și cu morile cît și o pădure în tăere. A se adresa la administrația ziarului.

De arendat Moșia Golașe', din comuna Bujor (stațiunea calei ferate, plasa Prutul, județul Covurlui. Se arendează cu începere de la 23 Aprilie 1899. Arendașul însă are dreptul aș face areturile și a înțelina chiar în toamna anului curent, conform contractului actualului arendaș.

Doritorii se pot adresa D-lui *L. Catargiu*, în Bucureștî, strada Biserica Amzi, iar pentru vizitarea moșiei se pot adresa direct la însărcinatul *Costache Stanciu* din Bujor.

In aceleași condițiuni se arendează de D-l L. Catargiu și moșia Docaneasa, din plasa Tîrgului, județul Tutova

Librăria Socec & Co. Bucureștî

Aŭ apărut din «Bibliotera Internațională»:

No. 1 *M. Nordau.* Minciunile convenționale ale Civilizațiunei noastre, traducere de M. Canianu . . . . . Lei 3.
No. 2 *John Stuart Mill.* Robia femeei, traducere . . . . . Lei 1.50
No. 3 *Herbert Spencer.* Despre educațiunea intelectuală, morală și fisică, traducere . . . . . Lei 2.
No. 5 *G. Renard.* Este omul liber? traducere . . . . . Lei 1 50
No. 6 *Rădulescu* Codin. Din Muscel. Cîntece poporane volumul I . . . . Lei 2.50
No. 7 *E. Legouve.* Părinți și copiî în al XIX-lea secol. I. Copilăria și adolescența L. 2.
No 8 *Becescu* Gh. Silvan. In fața Morței. Nuvele, originale . . . . . Lei 2.50
No. 9 *G. Freytag.* Dare și Avere Roman traducere volumul I . . . . . Lei 3.50
No. 11 *H. Türk* Omul genial traducere Lei 2.

Emanuel N. Antonescu

Doctor în drept din Berlin

ADVOCAT

Strada Martirului, 4

(8—10 a. m. 6—7 p. m.)

MINISTERUL JUSTIȚIEI

PUBLICAȚIE

Domnișoara «Rosa Goldenberg», doctorand în medicină, din Iași, a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numelui său patronimic de «Goldenberg» în cel de «Lupu» spre a se numi «Roza Lupu».

D-nul Ioan Constantinescu student din Bucureștî, a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numelui său patronimic de «Constantinescu» în cel de «Constantin Tomescu» spre a se numi Ion Constantin Tomescu».

D-nul Constantin Ionescu din Bucureștî str. Tepeș-Vodă 6 bis, a făcut cerere la acest Minister pentru adăogirea la numelsău patronimic de «Ionescu» a celui de «Cossăcescu» spre a se numi «Constantin I. Cossăcescu».

Ministerul publică această cerere, conform dispozițiunilor art. 9 din legea asupra numelui, spre știința celor interesați, cari ar voi să facă opositiune in termenul prevăzut de aliniatul 2 al zisului articol.

De arendat

imediat pe termen de 5 anî moșia Frătileștî Bădenî din județul Ialomița întindere 4,200 pogoane arabile, a se adresa d-neĭ Alex. Vrăbiescu, strada sfinții Apostoli No. 37.

LOSURI RECOMANDABILE

Vind contra plățeĭ lunare:

1 Obligațiune de Stat austriac din anul 1864, în 36 rate lunare de cîte lei 17.50/00 2 tiragiurî pe an, cea mai apropiată tragere la 1 Iunie. Cîștigul principeal *300 000 fcs.*

1 Obligațiune de Stat austriac din 1860 5 *la sută dobîndă*, în 36 rate lunare de cîte lei 14.30/00 4 tiragiurî pe an, cea mai apropiată tragere la 1 August. Cîștigul principal *120.000 fcs.*

1 Obligațiune de premie orașului Viena din anul 1874, în 36 rate lunare de cîte lei 15, 3 tiragiurî pe an, cea mai apropiată tragere la 1 Iulie. Cîștigul principal *40').000 fcs.*

3 Obligațiunî de premiî, 2 la sută de 100 fcs. ai Statului Sîrb. în 36 rate lunare de cîte 10 lei, 4 tiragiurî pe an. cea mai apropiată tragere la 15 Iulie. Cîștigul principal *90.000 fcs.*

După primirea celor dintîiŭ 2 rate prin mandat poștal internațional trimit cumpărătorului Documentul legal prevăzut de serie și numerile obligațiunilor cumpărate pe care cumpărătorul joacă *singur* pe toată durata plăților lunare. După ce și-a achitat toate 36 de rate îl trimit obligațiunile originale enumerate în document.

Aceste obligațiunî rămîn pe timpul duratei plăților în casela mele de fer sub controla legală a'e autorităților și al ministerului de finanțe.

După fie-care tragere trimit franco liste de tragere.

Aceste obligațiunî care represintă o valoare reală și aŭ curs la burse pot fi comandate și cîte una a parte în cantități convenabile.

Daŭ și bani în împrumut cu 10% pe obligațiunî austriace-ungare.

Corespondența se poate adresa în limba romînă, franceză, germană și sîrbă.

SCHÖN ARMIN Jun.
CASA DE BANCA ȘI SCHIMB
Budapesta, Elisabethring 48

La SINAIA de vînzare

în total saŭ în parte o proprietate cu 4 fațade la cea d'întîiŭ posiție a orașului (vis-à-vis de Mănăstire). Condițiunile de vînzare foarte avontagioase; a se adresa Bucureștî, str. Covacî No. 3.

MAȘINE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE
Watson & Youell
14 Str. ACADEMIEI 14
BUCUREȘCI
GALATZ Strada PORTULUI și BRĂILA Strada REGALĂ

Doctoru E. MANOLESCU

de la Facultatea de medicină din Paris

Boale interne, de Femeĭ și Faceri (Mamoș)

Tratează de asemenea boalele de copiĭ si Syphilitice

Consultațiuni de la 2—5 p. m.

Pentru săracĭ Luni și Joiŭ gratis

321 Calea Moșilor 321

Cabinet medical

UNIV. MED.

Dr. BAUBERGER

53, Calea Moșilor, 53

Consultațiuni de la 2 — 4 p. m.

pentru săracĭ gratis de la 8—10 a. m.

MEDIC ROMAN IN KARLSBAD

Medic Universitar

Dr. Romulus L. Crăciun,

Medic clinic la spitalul universitar, imper, reg. din Viena (Clinica domnului consilier de curte Profesor Neusser), specialist pentru morburile interne, medic al asociațiunei pentru ingrijirea studenți or morboși din Viena, Protector. Majestatea Sa Impăratul etc. etc.

De la 1 Aprilie pînă la 1 Octombrie, consultațiunî de la 6—9 ore a. m. și 3—5 p. m.

Mühlbachgasse
Casa „Schwarzes-Ross"

www.dacoromanica.ro

Convalescenţa

Convalescenţa este o perioadă de transiţie între boala şi sănătate care reclamă îngrijiri mari. Cea mai mică imprudenţă, este de ajuns pentru a provoca o recădere adesea mai gravă de cît însaşi boala. După o boală serioasă bolnavul este foarte slăbit şi sîngele este foarte sărăcit. De aceea precauţiunile şi regimul sunt absolut necesare atuncia pentru restabilirea sănătăţei. Trebuie deci luat alimente uşor digestibile, mărit cantitatea puţin cîte puţin, fără a brusca nimic, a evita la primele eşiri, aerul umed şi soarele arzător.

Cît despre regim, el va trebui să fie esenţialmente fortificant, şi mijlocul cel mai simplu şi cel mai sigur de a vedea forţele revenind repede şi fără sdruncinealâ, este de a lua vin de Quinium Labarraque, cel mai activ din vinurile de quinquină.

Preparat din procedeurî speciale Quiniumul Labarraque este un extract complect al quinquinei conţinînd toate principiile active ale acestei scoarţe preţioase, combinate cu cele mai minunate vinurî de Spania.

Întrebuinţarea lui Quinium Labarraque în doză de un păhărel de liqueur după fie-care masă este de ajuns pentru a restabili în puţin timp, forţele bolnavilor celor mai epuizaţi.

De aceia persoanele slabe, debilitate de boli, muncă saŭ exces, adulţi obosiţi de o creştere prea repede, fetele tinere ce suferă în formarea şi dezvoltarea lor, damele ce se scoală din lehuzie, bătrînii slăbiţi de vîrstă, anemicii, trebuie să ia acest medicament eroic.

Se recomandă mai cu deosebire convalescenţilor eşiţi dintr'o boală gravă, friguri tifoide, bronşita, pneumonie saŭ friguri.

După expresia unui doctor ilustru Quiniumul Labarraque este cel mai energic din tonicele cunoscute.

Din cauza eficacităţii sale şi a nenumăratelor vindecărî ce a produs Academia de Medicină din Paris a aprobat formula Quiniumului Labarraque, distincţiune foarte rară şi care recomandă acest produs încrederei bolnavilor din toate droguerile şi farmaciile.

Avînd în vedere eficacitatea sa suverană şi capacitatea flacoanelor, vinul de Quinium Labarraque este de un preţ moderat şi mai puţin scump de cît cea mai mare parte a produselor similare, din care trebuie să se absoarbă o cantitate foarte mare pentru a obţine o mică îmbunătăţire în loc de vindecare.

FOIŢA ZIARULUI »EPOCA

18

NIŢOLAE GOGOL

TARAS BULBA

ROMAN ISTORIC

DIN VIAŢA REPUBLICEI CAZACILOR

Fie-care dintr'înşiî ar fi privit amorul meŭ ca cea mai mare fericire. N'aşi fi avut nevoie de cît s'aleg şi cel mai frumos, cel mai viteaz ar fi fost bărbatul meŭ. Pentru nicî unul din eî, o, soartă amară, n'aî făcut să 'mî bată inima; dar aî făcut'o să bată tare această inimă slabă pentru un străin, pentru un duşman, care nicî nu se poate asemăna cu ceî mai buni cavalerî aî ţăriî mele.

«Pentru ce, pentru ce păcat, m'aî prigonit fără îndurare sfîntă Maică a Domnului? Viaţa mi se strecura în îmbelşugare şi bogăţii. Mîncările cele mai scumpe eraŭ hrana mea obicînuită. Şi pentru ce? pentru ca la urmă să mă facî să mor d'o moarte atît de grozavă, cum nu moare cel mai sărac cerşetor din regatul acesta! Şi nu e destul că sunt osîndită la o moarte atît de crudă, mai trebuia ca înainte de moarte să-l mai aud? Mai trebuia ca vorbele lui să-mî mai rupă inima, ca soarta să mi se facă de două orî mai grea, să-mî pară şi mai răŭ de sfîrşirea zilelor mele, moartea să-mî fie şi mai rea, şi trebuia oare ca, murind, să vă tac şi mai multe plîngerî, ţie, o cruda mea soartă, şi ţie (iartă-mî Doamne păcatul!), sfîntă Maică a Domnului?»

Cînd nu mai vorbi, durerea şi desnădejdea se zugrăvirâ pe faţa eî, pe fruntea eî plecată şi pe obrajiî săî udaţi de lacrimî.

«Nu, nu se va putea zice, zise d'o dată Andry, că cea mai frumoasă şi mai bună dintre femeî trebue să sufere o soartă atît de grozavă, cînd ea s'a născut pentru ca tot ce e mai mare şi mai cinstit pe lume să se închine înaintea eî ca înaintea unei sfinte icoane. Nu, nu veî muri, jur că nu veî muri, pe naşterea mea şi pe toate cele ce-mî sunt mai scumpe pe lume, nu veî muri! Dar, dacă nimic nu poate înlătura nenorocita ta soartă, dacă nimic nu te poate scăpa, nicî puterea, nicî vitejia, nicî rugăciunea, vom muri împreună, şi eŭ voiŭ muri înaintea ta, în faţa ta, şi numaî mort mă voiŭ putea despărţi de tine.

— Nu te înşela, cavalere, şi nu mă înşela şi pe mine, îî răspunse ea dînd din cap cu mîhnire. Ştiŭ prea bine că nu e cu putinţă ca tu să mă iubeştî; ştiŭ care 'ţî e datoria. Aî un tată, prietinî, o ţară care te chiamă, şi noî suntem duşmaniî tăî.

— Eî, şi ce'mî pasă de prieteniî, de ţară, de tatăl meŭ? urmă Andry, înălţîndu-şî cu mîndrie fruntea şi ridicîndu-şî trupul drept şi svelt ca un ştejar de pe Dnipru. Dacă crezî aceasta, iacă ce'ţî voiŭ zice: n'am pe nimenî, repeţi el cu încăpăţînare, făcînd gestul prin care un cazac arată o hotărîre nestrămutată. Cine mî-a spus că Ukrania e ţara mea? Cine mî-a dat-o drept ţară? Patria e aceea ce omul iubeşte mai mult. Ţara mea eştî tu. Şi pe această ţară n'o voiŭ părăsi cît voiŭ trăi, o voiŭ duce în inima mea. Să vie eî s'o ia!»

După ce stătu un moment nemişcată, ea îl privi drept între ochî, şi de odată, cu toată nebunia pe care o poate avea o femeie care nu trăieşte de cît prin avînturile inimeî, se aruncă în braţele lui, îl strînse cu putere, şi începu a plînge. În acest moment strada răsună de niste zgomote mestecate de trîmbiţe şi de tobe. Dar Andry nu le auzea; el nu mai simţea nimic alt de cît calda răsuflare a tinereî fete care îî mîngîia obrazul, de cît lacrămile care'î scăldaŭ faţa, de cît părul eî cel lung care'î învăluia faţa şi capul cu nişte fire mătăsoase şi mirositoare.

D'o dată Tătăroaica intră în odae ţipînd de bucurie.

«Suntem mîntuiţî, zise ea gîfîind; aî noştri aŭ intrat în oraş, aducînd pîine, făină şi zaporogî prinşi»

Dar nicî unul nicî cel-alt nu auzirâ ce zise Tătăroaica. În beţia iubiriî sale, Andry apăsă buzele sale de gura care atingea obrazul săŭ, şaceste buze nu rămăserâ fără răspuns.

Şi cazacul fu, perdut pentru toată lumea cazacă. Eî nu va mai vedea nicî secia, nicî satele Ukraina nu va mai vedea pe unul din ceî mai viteji copiî aî săî. Bătrînul Tarass îşî va zmulge un pumn de păr d'al săŭ cărunt, şi va blestema ziua şi ceasul cînd, pentru ruşinea sa a dat naştere unui asemenea fiŭ!

Tabăra Zaporogilor era plină de mişcare şi de vuet. Mai întîiŭ, nimenî nu-şî putea da seama cum putuse străbate pînă în oraş o despărţire din trupele regeştî. Abia mai tîrziŭ văzură că întregul kuren al lui Pereiaslav, aşezat înaintea uneia din porţî, se îmbătase lemn de-cu-seară.

Nu era dar de mirare că jumătate din cazacî fuseserâ omoriţi şi cea-l'altă jumătate prinşi mai nainte d'a fi avut timpul să se desmeticească. Mai nainte ca kurenile vecine să se fi deşteptat de zgomot, trupele regeştî intrară în oraş, pe cînd şirurile din urmă ţineaŭ piept zaporogilor pe jumătate treziţi carî se aruncară în desordine. Koşevoiul porunci să se adune armata întreagă, şi după ce toţi, cu căciulele în mînă, tăcură, zise:

— Iată, fraţilor, ce s'a întîmplat astănoapte; iată pînă unde poate duce beţia; iată batjocura ce ne-a făcut duşmanul! Pare că asta e obiceiŭ la voî; dacă vi se îndoeşte porţia, vă îmbătaţi aşa de tare în cît duşmanul numelui creştinesc poate nu numaî să vă tragă pantaloniî, dar chiar să vă străbată în faţă fără să băgaţi de seamă măcar.

Toţi cazacii ţineaŭ capetele plecate, simţindu-se vinovaţi. Numaî hatmanul kurenului Nesamaiko [1]), Kukubenco, ridică glasul.

— Opreşte, tată, zise el; de şi nu stă scris în lege că se poate face vr'o observare cînd vorbeşte Koşevoiul, totuşi, fiind-că lucrul nu s'a petrecut cum zicî, trebue să grăesc. Imputările tale nu sunt tocmaî drepte. Ar fi fost vrednicî de moarte cazacii dacă s'ar fi îmbătat pe cale, în luptă, saŭ avînd vre-o lucrare grea şi însemnată: dar aşa noî steteam fără nicî o treabă, murind de urît. Nicî post nu era, nicî vre-o altă poprire din partea bisericeî. Cum voiaî atuncî să nu bea omul cînd n'are nimic de făcut? Într'aceasta nu'î nicî un păcat. Dar le vom arăta noî acum ce va să zică a se lega de oamenî pacînicî. Bătutu-i-am ţeapăn şi mai nainte; acum însă o să'î batem să le meargă petecele.

Cuvîntarea kureneiului plăcu cazacilor. Eî îşî ridicară capetele şi mulţi dintre eî făcură un semn de mulţumire, zicînd:

— Bine aî zis Kukubenco.

Şi Taras Bulba, care se găsea aproape de Koşevoî, adaose:

— Pare că Kukubenco a grăit adevărul. Ce mai aî de spus, Koşevoî?

1) Cuvînt alterat din *nesamaî*, nu mă atinge.

(Va urma)

A SOSIT

MAŞINE de BUCĂTĂRIE

Sistem American

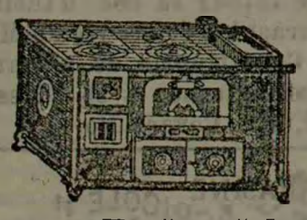

Aduc marî economiî la lemne

Buna funcţionare e absolut garantată

Lămpi-Lămpi-Lămpi

Cele mai noui şi elegante forme

ARTICOLE DE MENAGIU:

Porţelanurî, Cristaluri de „Bacarot“

Otărîi emailate veritabile din streinatate.

Tacămurî de ALPACA veritabile.

BAI DE ZINC, solide, cu şi fără duşurî

Preţurî foarte eftine

W. SINGER

27, Str. Lipscanî, 27 (în faţa str. Şelarî)

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Mai mult de 1/2 de secol succes proclamă superioritatea sa în tratamentul de **gutural, iritaţiunea peptului, influenţa, dureri reumatismale, scrîntituri, rănî, vărsăturî, bătăturî.**—Topic excelent contra bătăturilor.

TIPOGAFIA „EPOCA" execută tot felul de lucrărî atingătoare de această artă.

Tipografia EPOCA execută tot felul de lucrărî atingătore de această artă, cu cea mai mare acurateţă şi cu preţurî foarte moderate.

CHAMPAGNE

PIPER-HEIDSIECK

Ancienne Maison HEIDSIECK fondée en 1755

KUNKELMANN & Co. Successeurs

REIMS

FRANCE

Representant general

LEOPOLD H. MARCUS

70.—BUCUREŞTI, STRADA CAROL.—70

Tipografia EPOCA execută tot felul de lucrărî atingătoare de această artă, cu cea mai mare acurateţă şi cu preţurî foarte moderate. Promptitudinea şi exactitatea sunt deviza Tipografiei.

!! BOALELE SECRETE !!

Specific Antiblenoragic, Stoenescu

CAPSULE

cu capaivat de sada-salol şi santal

Niciunul din antiblenoragicele existente pînă acum nu împlineşte cele două condiţiunî de asimilare repede şi nu irita tractul intestinul. Asociaţiunea substanţelor ce compun aceste capsule este tot ce actualmente ştiinţa are mai bun şi mai încercat în tratamentul blenoragiilor. Modul cu totul nou şi special după care sunt preparate aceste capsule, fac ca vindecarea să fie repede, complectă şi fără de a deranja stomacu; astfel că convine tutulor persoanelor chiar celor mai debile. Acest nou medicament vindecă în scurt timp complect şi radical scursorî, (sculament) noî şi vechî atît la bărbaţi cît şi la femeî, precum şi blenoarea, poală albă, etc. **Preţul unei cutiî 4 leî.** Asociat cu aceste capsule se recomandă cu succes **Injecţia santalina. Preţul unuî flacon leî 2.50.**

Depozitul general: Farmacia **MIHAIL STOENESCU** *Strada Mihaî Vodă, No. 55, Bucureştî. De vînzare la principalele farmaciî din ţară. În provincie unde aceste preparate nu se găsesc, se expediază imediat contra unuî mandat poştal.*

CORMICK (Chicago)

CEA MAI MARE FABRICĂ DE

SECERĂTOARE CU LEGAT „IZBĂNDA"

Astă-zî „Secerătoarea cu legat" cea mai populară, preferată celor-l'alte din causa soliditâţeî lucruluî, funcţionăreî exacte şi puţinelor piese ce se uzează.

150 vîndute în 1895; 198 vîndute în 1896; 265 vîndute în 1897.

Cereţî o secerătoare uşoară la lucru, nu uşoară la cîntar, care nu poate fi de cît şubredă.

Numaî Izbînda va corespunde.

SECERĂTOARE SIMPLĂ

DAISY Trainică. Durabilă.

2000 BUCĂŢI VÎNDUTE!

COSITOARE DE FIN No. 4

MODEL NOU

TAIE CA BRICIUL!

MODELE EXPUSE LA

W. STAADECKER

BUCUREŞTI, STRADA SMARDAN No. 12

BRAILA, BULEVARDUL ÎNZA, No. 79 | CRAOVA, Strada M. Kogălniceanu No. 10

SINGURUL DEPOSITAR PENTRU ROMÂNIA

MAŞINE AMERICANE pentru BUCATE

cu Patent-Tegulator

CU LEMNE

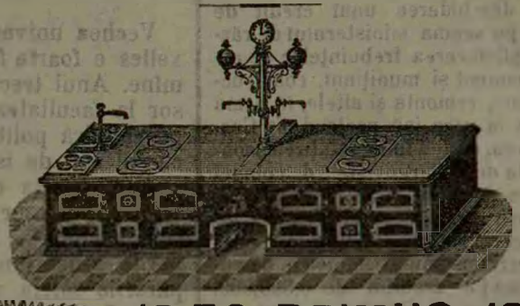

CU CARBUNI

12.50 PRIMUS 12.50

care arde cu sgomot (urlă)

Leî ***17 SIRIUS 17*** Leî

care arde fără sgomot, fără fum fără miros şi fără fitil

SINGURUL DEPOU

A. RECHENBERG

Bucuresci, Strada Doamneî No. 21

L. Behrmann & Fiî

MAŞINI AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

BUCUREŞTI Strada Doamneî No. 23 şi ***GALAŢI*** Strada Belvedere No. 1

REPRESENTANŢI GENERALI AI FABRICEI

ROBINSON & AUDEN, LTD., WANTAGE

MODEL 1898

Locomobile şi Treerătoare

BATOZE de PORUMB

Secerătoare, Cositoare, Greble

SFOARĂ DE MANILA AMERICANĂ

TOT FELUL DE MAŞINI AGRICOLE

Cataloage gratis şi franco

Bucureştî.—Tipografia EPOCA Strada Clementeî No. 3—Bucureştî

www.dacoromanica.ro